Таким чином, у результаті проведення дослідження щодо визначення рівня, динаміки корупційної злочинності в України автор прийшов до наступного висновку, що здійснений аналіз рівня, динаміки корупційної злочинності показав «переломність» 2018 року, в якому суттєво зросла кількість зареєстрованих корупційних злочинів.

^исок використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. ***Відомості Верховної Ради України.*** 2001. №№ 25-26. Ст. 131.

2. Бусол О.Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні в контексті сучасної антикорупційної стратегії: дис. д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2015. 479 с.

3. Фіалка М.І. Показники злочинності. Вісник Асоціації кримінального права України. 2016. № 2. С. 361-367.

4. https://www.gp.gov.ua - ofitsiinyi sait Heneralnoi prokuratury Ukrainy. (in Ukrainian).

Процюк Тетяна Богданівна, завідувач центру підвищення кваліфікації працівників державних органів та міжнародного співробітництва Державного закладу післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу», кандидат економічних наук, доцент

СУТНІСТЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ

Нові технології, продукти та пов’язані послуги мають потенціал до стимулювання фінансових інновацій та ефективності й покращення фінансових послуг, але вони також створюють нові можливості для злочинців та терористів у відмиванні їх доходів або фінансування їх незаконної діяльності, а також можливості приховування корупційних доходів. Ризик-орієнтований підхід є ключовим в ефективній імплементації переглянутих Міжнародних Стандартів з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму й розповсюдження зброї масового знищення Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), які члени FATF запровадили у 2012 році і тому FATF активно здійснює моніторинг ризиків, що пов’язані з новітніми технологіями.

У відповідь на розвиток віртуальних валют та пов’язаних з ними платіжних механізмів, що надають нові методи переказу грошової вартості через інтернет, у червні 2014 року, FATF випустив «Віртуальні валюти: ключові визначення та потенційні ризики ПВК/ФТ». Крім цього у червні 2015 року FATF випустила Керівництво з ризик- орієнтованого підходу до віртуальних валют (Керівництво щодо ВВ 2015 року) як частину поетапного підходу до вирішення ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму (ВК/ФТ), що пов’язані з платіжними продуктами та послугами віртуальних валют.

Потрібно врахувати, що Керівництво щодо ВВ 2015 року зосереджується на напрямах, коли діяльність з віртуальними валютами перетинається з традиційними регульованими фінансовими системами, зокрема пункти обміну віртуальних валют. Але поруч з тим, в останні роки територія віртуальних активів розширилася і включає у себе ряд нових продуктів та послуг, бізнес моделей, видів діяльності та взаємодії, в тому числі операції між різними видами віртуальних активів.

FATF у жовтні 2018 року внесла зміни до своїх Рекомендацій для того, аби чітко заявити, що вони застосовуються й до фінансової діяльності, що включає віртуальні активи, а також для додавання двох нових визначень до власного Словника: «віртуальний актив» (ВА) та «постачальники послуг з віртуальних активів» (Virtual Asset Service Provider, далі - VASP). Змінена Рекомендація 15 вимагає, щоб VASP були регульовані в цілях здійснення функції з протидії відмивання коштів, фінансування тероризму і фінансування розповсюдження зброї масового знищення, отримували ліцензію чи реєструвались та були об'єктом ефективної системи моніторингу та нагляду.

У червні 2019 року FATF прийняла Пояснювальну Записку до Рекомендації 15 для подальшого уточнення того, як вимоги FATF мають застосовуватись до ВА та VASP, особливо щодо застосування ризик-орієнтованого підходу (РОП) до діяльності та операцій із ВА та до VASP; нагляду та моніторингу за VASP в цілях ПВК/ФТ; ліцензування та реєстрації; превентивних заходів таких як належна перевірка клієнта, ведення обліку та звітування про підозрілі операції; санкцій та інших правозастосовних методів; а також міжнародної співпраці [1].

Також FATF прийняла це Керівництво щодо застосування РОП до ВА та VASP у червні 2019 року. Воно покликане допомогти як національним органам влади у розумінні, а також розвитку регуляторних та наглядових відповідей на діяльність з ВА та VASP, так і підприємствам приватного сектору, які хочуть бути залучені у діяльність з ВА, для розуміння їх зобов'язань з ПВК/ФТ і того, як вони можуть ефективно дотримуватись цих вимог.

Це Керівництво підкреслює необхідність для країн, VASP та інших підприємств, залучених до діяльності з ВА, розуміти ризики ВК/ФТ, що пов'язані з їх діяльністю, та вживати відповідних пом'якшувальних заходів для їх вирішення. Зокрема, Керівництво надає приклади індикаторів ризику, які мають бути окремо розглянуті в контексті ВА з акцентом на факторах, що будуть більше заплутувати операції чи перешкоджати здатності VASP ідентифікувати клієнтів.

Таким чином FATF прагне регулювати не технології, що є в основі ВА та діяльності VASP, а фізичних чи юридичних осіб, які стоять за такими технологіями та програмами і можуть їх використовувати для сприяння фінансовій діяльності чи проводити ділову активність з видами діяльності із ВА, від імені іншої фізичної чи юридичної особи. Таким чином, особа, яка розробила чи продала програмний додаток нової платформи ВА (тобто розробник) може не бути VASP, якщо обмежилась тільки розробкою та продажом, але вона може стати VASP, якщо використовувала новий додаток чи платформу для проведення ділової

переказу коштів або будь-якої іншої фінансової діяльності, описаної вище від імені іншої фізичної чи юридичної особи [1].

Більш того, FATF не прагне регулювати фізичних або юридичних осіб VASP, які надають допоміжні послуги або продукти для мереж віртуальних активів, в тому числі виробників апаратних гаманців та гаманців, де ключ не зберігається третіми особами, до тих пір, доки вони не долучаються до чи не сприяють будь-якій з вище перелічених видів ділової активності з ВА від імені своїх клієнтів [1].

Хоча FATF зазначає, що деякі уряди розглядають цілий ряд регуляторних відповідей на діяльність із ВА та регулювання VASP, багато юрисдикцій все ще не мають ефективної діючої системи з ПВК/ФТ для пом'якшення ризиків ВК/ФТ, що пов'язані із діяльністю з ВА, не дивлячись на те, що діяльність із ВА розвивається по всьому світу та VASP проводять все більше операцій.

Список використаних джерел

1. Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. FATF, 2019. URL: http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/Guidance-RBA-virtual-assets.html.

Расюк Едуард Вікторович, професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВІ

Корупція для України була й залишається однією з найгостріших проблем, що призводить до руйнації держави, роз'їдає суспільну мораль, завдає шкоди всьому суспільству. У соціологічному опитуванні 10І69 осіб старше 18 років, яке проводилося у літку 2018 року Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) на замовлення ***Агентства США з міжнародного розвитку*** /^АГО), зазначається, що українці вважають корупцію в цілому однією з трьох найбільших проблем в Україні, при цьому головною опитані називають політичну корупцію на топ-рівні (73,2 % респондентів назвали політичну корупцію на найвищому рівні дуже серйозною проблемою), на друге місце поставили повсякденну побутову корупцію (53,3 % опитаних назвали її дуже серйозною проблемою), третє - на діловому рівні або у бізнесі (47,4 % респондентів вважають дуже серйозною проблемою) [6]. Також, Трансперенсі Інтернешнл Україна на своєму сайті оприлюднила щорічний індекс корупції за 2018 рік, де Україна дещо покращила свої показники з результатом у 32 бали та 120 місцем серед 180 країн (результат за 2017 рік - 30 балів, 130 місце). Не беручі до уваги Російську Федерацію (28 балів, 138 місце), Україна є найбільш корумпованою країною Європи, натомість решта мають вищі оцінки: